

การเตรียมความพร้อมเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดสงขลา พ.ศ. 2571-2575



อ.ดร.ชัยณรงค์ ศรีรักษ์

วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา วิทยาเขตสตูล

หัวข้อแลกเปลี่ยนเรียนรู้:

- 😊 ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านเกษตร (03)
- 😊 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- 😊 แผนพัฒนาภูมิภาค ด้านเกษตรและสหกรณ์
- 😊 แผนพัฒนาจังหวัดสงขลา
- 😊 ทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสงขลาในอนาคต



ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านเกษตร (03)

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโต บนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดย การประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย ๒) ขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ



ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านเกษตร (03)

มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศใน 3 ประการ ได้แก่

- (๑) “**ต่อยอดอดีต**” มองกลับไปที่เราเก่งทางเศรษฐกิจอัตลักษณ์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของในด้านต่างๆ มาประยุกต์ ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่
- (๒) “**ปรับปรุงจจุบัน**” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และดิจิทัล การปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต
- (๓) “**สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต**” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ ปรับรูปแบบธุรกิจเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่กับการยกระดับรายได้ และการกินดีอยู่ดี ลดความเหลื่อมล้ำ กำหนดแนวทางการพัฒนาขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการและ การท่องเที่ยว ยกกระตือรือร้นการผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าให้สูงขึ้นด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต



ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านเกษตร (03)

เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพ การผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตร 5 ด้าน คือ

1) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย มาเป็นผลิตภัณฑ์การเกษตร สินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ส่งเสริมมาใช้ในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ ส่งเสริมการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีในการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาด พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน การส่งเสริมขึ้นทะเบียนรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ การสร้างแบรนด์สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และารสร้างเรื่องราวของสินค้าให้เป็นที่ยู่อักและยอมรับในคุณภาพทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ



ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านเกษตร (03)

2) เกษตรปลอดภัย สร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคทั่วโลกในเรื่องมาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหาร จูงใจและวางกรอบให้เกษตรกรและผู้ผลิตทำการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และเข้าสู่ระบบมาตรฐานการจัดการคุณภาพทางการเกษตรที่ได้รับการรับรอง จากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ ให้ความรู้เกษตรกรด้านกระบวนการผลิตตามมาตรฐานสากลเพื่อมุ่งสู่การเลิกใช้ สารเคมีในภาคเกษตร การเพิ่มพื้นที่และปริมาณการผลิตเกษตรอินทรีย์ในระยะต่อไป ส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรในการทำเกษตรปลอดภัย และเปลี่ยนผ่านไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ตลอดจน สนับสนุนกลไกทางการตลาดแก่เกษตรกรที่ต้องการทำการเกษตรอินทรีย์ การพัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพ และมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทย รวมถึงระบบตรวจสอบย้อนกลับสำหรับการตรวจสอบที่มาของสินค้าในทุกขั้นตอนให้เป็นไปตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ



ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านเกษตร (03)

3) เกษตรชีวภาพ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ในการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิต และนำไปสู่การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ สร้างความมั่นคงของประเทศทั้งด้านอาหารและสุขภาพ โดยเฉพาะพืชสมุนไพร ที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรในระดับภูมิภาคและระดับโลก โดยการส่งเสริมการทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน รวมถึงส่งเสริมการปลูกสมุนไพรเป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในพื้นที่ เพื่อการผลิตและแปรรูปสำหรับอุตสาหกรรมการแพทย์ การสร้างเสริมสุขภาพและ พัฒนาต่อยอดสู่อุตสาหกรรมอื่นๆ ส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่นเทคโนโลยีสะอาด เทคโนโลยีวัสดุและนาโนเทคโนโลยีเพื่อการเกษตร และการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทาง ชีวภาพ รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร



ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านเกษตร (03)

4) เกษตรแปรรูป ปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูปสร้างความแตกต่างและเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้ง ส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกษตรคุณภาพสูงของไทยสู่ตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ โดยส่งเสริมการแปรรูป สินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะสอดคล้องกับความต้องการของตลาดที่มีความหลากหลาย ด้วยการต่อยอด ผลงานจากสถาบันวิจัยสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ การส่งเสริมให้นาเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาพัฒนาต่อยอด สินค้าเกษตรขั้นต้นให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง การส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ สนับสนุนการนาเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการสร้างสรรค์บรรจุภัณฑ์ อัจฉริยะ เพื่อป้องกันการปลอมปน การควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย การติดตามผลิตภัณฑ์ในระหว่าง การขนส่ง รวมถึงยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ ซึ่งช่วยเพิ่มมูลค่าทางการตลาดให้แก่สินค้า พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างแบรนด์ และขยายช่องทางการตลาด



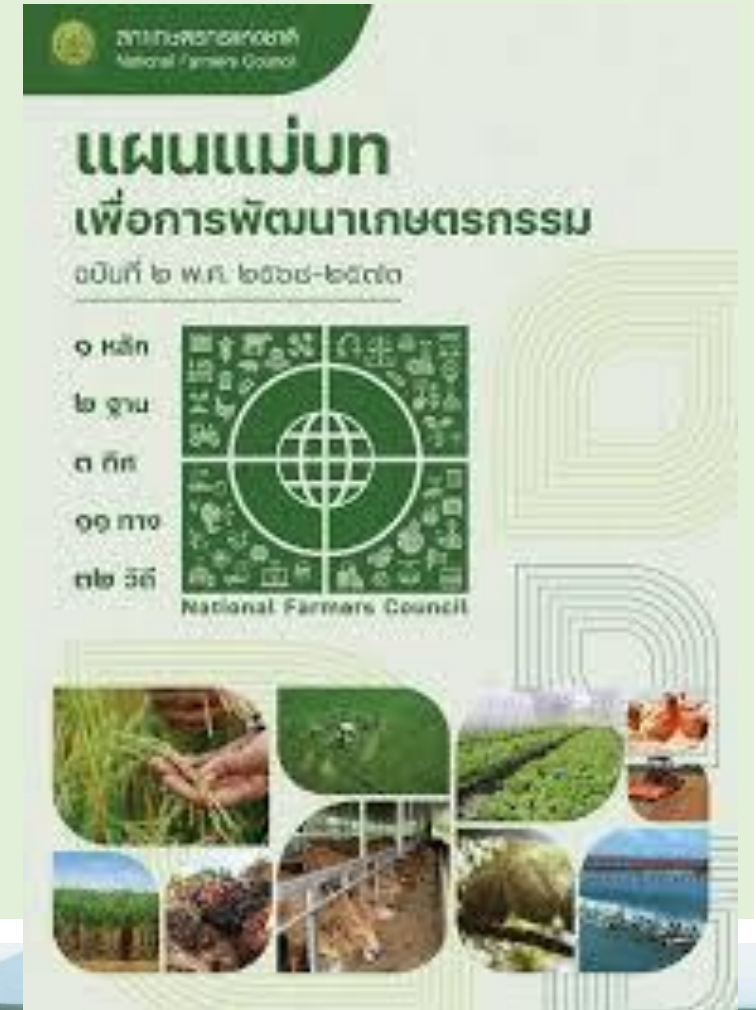
ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านเกษตร (03)

5) **เกษตรอัจฉริยะ** นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเป็นฟาร์มอัจฉริยะเพื่อเพิ่มผลผลิตการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และเตรียมพร้อมรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมตลอดจนสร้าง สมดุลเกษตรอาหารและเกษตรพลังงาน โดยสร้างและนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ ในการเกษตร ใช้เทคโนโลยีเกษตรด้านความแม่นยำ เทคโนโลยีการผลิตพืชในโรงเรือน เพาะปลูกด้วยการใช้ ระบบอัตโนมัติและเซ็นเซอร์อัจฉริยะ ติดตามการเปลี่ยนแปลง ทั้ง ความชื้น แสง และอุณหภูมิภายในฟาร์ม เพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามความต้องการ คุณภาพคงที่และสามารถวางแผนระบบการตลาดดีขึ้น รวมทั้งเทคโนโลยีการช่วยบันทึก ข้อมูลสำคัญและติดตามการบริหารจัดการภายในโรงเรือนและฟาร์ม การปรับเปลี่ยน การทำเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้ง ส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์เทคโนโลยีและ นวัตกรรม ตลอดจนพัฒนาระบบประกันภัยทางการเกษตรที่ยั่งยืน



แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

เป็นแผนระดับที่ 2 ที่ต้องแปลงไปสู่การปฏิบัติร่วมกันอย่างบูรณาการ ใน ๒๓ ประเด็น โดยในประเด็นที่ 3 ด้านการเกษตร มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มผลิตภัณท์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรและผลิตภาพ การผลิตของภาคเกษตร มุ่งเน้นการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพ ในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตและการจัดการฟาร์ม สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้างให้การพัฒนา มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็งในช่วงระยะเวลาของการพัฒนาเพื่อบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ



แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

แผนย่อย	แนวทาง
๑. เกษตรอัตลักษณ์พื้นที่	๑) ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นที่ ๒) ส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นที่ ๓) สร้างอัตลักษณ์หรือนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า รวมทั้ง การสร้างความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้าในแต่ละท้องถิ่น และสร้างตราสินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นที่ ตลอดจนใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์แต่ละพื้นที่ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น

เป้าหมาย สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นที่มีมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นที่ (เฉลี่ยร้อยละ)



แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

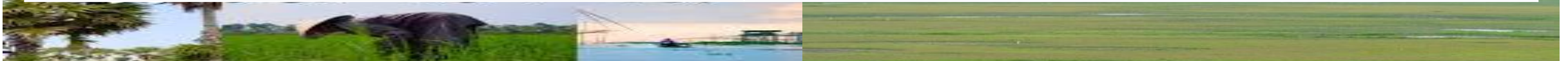
แผนย่อย	แนวทาง
เกษตรปลอดภัย 	๑) สนับสนุนการบริหารจัดการฐานทรัพยากรทางเกษตรและระบบการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งจากการลด ละ เลิก การใช้สารเคมีที่เป็นอันตราย ตลอดจนส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ๒) พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยและระบบการตรวจรับรองคุณภาพจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือในระดับต่างๆ รวมถึงการพัฒนาคุณค่าทางโภชนาการของสินค้าเกษตรและอาหาร พัฒนาระบบการตรวจสอบย้อนกลับ ๓) ส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่น ผู้ประกอบการให้สามารถผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน ทั้งขึ้นพื้นฐานตามหลักการปฏิบัติที่ดีทางการเกษตร และพัฒนาต่อยอดไปจนถึงมาตรฐานขั้นสูง ๔) สร้างความตระหนักรู้ของผู้ผลิตและผู้บริโภคถึงความสำคัญของความปลอดภัย เพื่อสุขภาวะและโภชนาการที่เหมาะสมและส่งเสริมด้านการขยายตลาดการบริโภคสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัย ๕) สนับสนุนการทำเกษตรอินทรีย์วิถีชาวบ้าน เพื่อต่อยอดสู่เกษตรอินทรีย์เชิงพาณิชย์ ควบคู่กับการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ทั้งในและต่างประเทศ
เป้าหมาย 1. สินค้าเกษตรปลอดภัยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 2. ผลิตภัณฑ์เกษตรปลอดภัยของไทยได้รับการยอมรับด้านคุณภาพความปลอดภัย และคุณค่าทางโภชนาการสูงขึ้น	ตัวชี้วัด 1. อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรปลอดภัย (เฉลี่ยร้อยละ) 2. ดัชนีความเชื่อมั่นผู้บริโภคด้านคุณภาพและความปลอดภัยอาหาร

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

แผนย่อย	แนวทาง	
เกษตร ชีวภาพ 	๑) สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากการอนุรักษ์ทรัพยากรชีวภาพ พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และเชื้อจุลินทรีย์ เพื่อนำไปสู่การผลิตและขยายผลเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ๒) ส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากรชีวภาพ ยกย่องให้เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการตลอดจนมีการใช้ฐานจากการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ๓) ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมในแต่ละพื้นที่ ๔) ส่งเสริมการทำการตลาดผ่านการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์จากเกษตรชีวภาพ ตลอดจนประโยชน์และสรรพคุณของสมุนไพรไทย	
เป้าหมาย 1. สินค้าเกษตรชีวภาพมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 2. วิสาหกิจการเกษตรจากฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่นมีการจัดตั้งทุกตำบล เพิ่มขึ้น	ตัวชี้วัด 1. อัตราการขยายตัวของมูลค่าของสินค้าเกษตรชีวภาพ (เฉลี่ยร้อยละ) 2. จำนวนวิสาหกิจการเกษตรขนาดกลางและเล็ก และผลิตภัณฑ์จากฐานชีวภาพ	

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

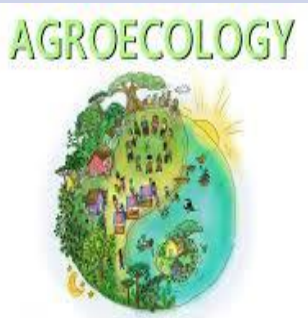
แผนย่อย	แนวทาง
เกษตรแปรรูป 	๑) ส่งเสริมการพัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกี่ยวข้อง ๒) ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้และภูมิปัญญา ที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่า ๓) สนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ในกระบวนการผลิตหลังการเก็บเกี่ยว/แปรรูป ๔) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องหมายการค้าและปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา
เป้าหมาย 1. สินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์มีมูลค่าเพิ่มขึ้น	ตัวชี้วัด อัตราการขยายตัวของมูลค่าสินค้าเกษตรแปรรูปและผลิตภัณฑ์ (เฉลี่ยร้อยละ)



แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

แผนย่อย	แนวทาง
เกษตรอัจฉริยะ 	๑) ส่งเสริมการพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเกษตรแห่งอนาคต เพื่อนำมาใช้ในการกระบวนการผลิต และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตการเกษตรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒) พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรที่เป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม รวมถึงองค์ความรู้ด้านการผลิตและตลาดต่าง ๆ ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีอวกาศและภูมิ สารสนเทศ เทคโนโลยีดิจิทัล ฐานข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตรต่างๆ เพื่อการวางแผนการเกษตร และพัฒนาเกษตรกร ให้เป็นอัจฉริยะ มีขีดความสามารถในการแข่งขัน ๓) สนับสนุนและส่งเสริมการทำระบบฟาร์มอัจฉริยะ โดยการถ่ายทอดและสนับสนุนให้เข้าถึงองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่ เกษตรกรในราคาที่สามารถเข้าถึงได้ ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการวางแผนการ ปรับเปลี่ยนกระบวนการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิต เพิ่มผลผลิตทาง การเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และทดแทนการผลิตดั้งเดิม
เป้าหมาย 1. สินค้าที่ได้จากเทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 2. ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะเพิ่มขึ้น	ตัวชี้วัด 1. มูลค่าสินค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ย ร้อยละ) 2. ผลผลิตต่อหน่วยของฟาร์มหรือแปลงที่มีการใช้เทคโนโลยี สมัยใหม่/อัจฉริยะ (เฉลี่ยร้อยละ)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2566 - 2580) (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม)

แผนย่อย	แนวทาง
การพัฒนา ระบบนิเวศ การเกษตร  AGROECOLOGY นิเวศเกษตร คือ : • ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม • การนำความรู้ด้านวิทยาศาสตร์มาใช้ในการจัดการเกษตรที่เน้น อดออม อดทน อดกลั้น • การเชื่อมโยงของระบบทั้งระบบตั้งแต่ฐานการผลิต กระจาย การบริโภค ส่งเสริม และความปลอดภัย สำหรับการเกษตรที่ยั่งยืน ระบบอาหารคุณภาพ และความยั่งยืนของชุมชน © 2015-2016: Virochs Sornin BIODIV-2015	๑) เพิ่มประสิทธิภาพและการจัดการฐานทรัพยากรทางการเกษตร อนุรักษ์และรักษาฐานทรัพยากรทางการเกษตรที่สำคัญ ๒) สร้างความมั่นคงอาหารให้กับครัวเรือนเกษตรกรและชุมชน ให้เกิดขึ้นในระดับครัวเรือน ชุมชน ท้องถิ่น และประเทศ ๓) พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ และการเฝ้าระวังและเตือนภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ การเกษตรที่มีมาตรฐานทั้งเรื่องเกษตรกร ข้อมูลอุปสงค์และอุปทาน ข้อมูลพื้นที่เกษตรกรรม และข้อมูลมูลค่าสินค้าเกษตร ๔) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างวิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ ๕) วิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมการวิจัยพื้นฐาน รวมถึงวิจัยเชิงประยุกต์ ๖) พัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าและผลิตภัณฑ์ ยกกระตือรือร้นการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดหรือกลุ่มผู้บริโภค ๗) ส่งเสริมด้านการตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์การเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือต่างๆ ในการส่งเสริมและขยายตลาดสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรในรูปแบบต่างๆ ๘) อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร
เป้าหมาย 1. ประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น 2. สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเป้าหมาย) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐานเพิ่มขึ้น	ตัวชี้วัด 1. มูลค่าผลผลิตสินค้าเกษตรต่อหน่วย (เฉลี่ยร้อยละ) 2. สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (เฉลี่ยร้อยละ)

ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปีพ.ศ. 2560 - 2579 เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ และ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs)ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติโดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ **“เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน”** มีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ



ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร มีการพัฒนา 5 แนวทาง ได้แก่ 1) ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) เสริมสร้าง ความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกร 3) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ 4) พัฒนาองค์ความรู้เกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) และ 5) สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า มีการพัฒนา 8 แนวทาง ได้แก่ 1) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน 2) ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร 3) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร 4) จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร 5) เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร 6) สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน 7) สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร และ 8) ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือระหว่างประเทศ



ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579)

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม มีการพัฒนา 3 แนวทาง ได้แก่ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร 2) พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ การเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ และ 3) ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน มีการพัฒนา 5 แนวทาง ได้แก่ 1) ปั่นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากร การเกษตร 2) ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 3) บริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ 4) บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร และ 5) สร้างภูมิคุ้มกัน ทางการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change)

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ มีการพัฒนา 2 แนวทาง ได้แก่ 1) พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และ กระบวนการทำงาน และ 2) ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง กับการเกษตร



แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 – 2570

วิสัยทัศน์ คือ “เกษตรไทยสู่เกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ ภาคเกษตรเติบโตอย่างยั่งยืน”

เป้าหมาย

- 1) ผลผลิตทั้งหมดรวมในประเทศสาขาเกษตรและเกษตรแปรรูปเพิ่มขึ้น
- 2) ดัชนีความพอใจของเกษตรกรเพิ่มขึ้น
- 3) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น
- 4) ทรัพยากรการเกษตรได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า 5
- 5) ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของภาคเกษตรลดลง



แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 – 2570

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
สู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่ มุ่งเน้นการพัฒนาองค์ความรู้และ
กระบวนการทางความคิดของเกษตรกรเพื่อไปสู่การเป็น เกษตรกรมืออาชีพ
(Smart Farmer) สนับสนุนคนรุ่นใหม่เข้าสู่ภาคการเกษตร (Young Smart
Farmer) และ ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็น
ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร (Start up) และ SMEs เกษตร



เป้าหมาย คือ เกษตรกรและสถาบัน
เกษตรกรเป็นผู้ประกอบการเกษตร
ที่มีความสามารถ ในการบริหาร
จัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน
และมีความสามารถในการแข่งขันสูง

แนวทางการพัฒนา 5 แนวทาง คือ 1) เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะผู้
ประกอบการธุรกิจเกษตรสมัยใหม่ 2) สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบัน
เกษตรกร 3) ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม 4)
สร้างและพัฒนาภาวการณ์คนคุณภาพในภาคเกษตร 5) สนับสนุนการเข้าถึงแหล่ง
เงินทุนและแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร



แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 – 2570

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตและการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรสู่ผลิตภัณฑ์และบริการมูลค่าสูง ที่มีศักยภาพการตลาดในอนาคต ปรับโครงสร้างการผลิตจากผลิตมากสร้างรายได้น้อย (More for Less) ไปสู่การผลิตน้อยแต่สร้างรายได้มาก (Less for More) ด้วยการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่าให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัยแข่งขันได้



เป้าหมาย คือ สินค้าเกษตรและบริการมีคุณภาพสูง มาตรฐานสูง ปลอดภัยสูง และมูลค่าสูง

การพัฒนา 6 แนวทาง คือ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน 2) พัฒนาและยกระดับการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตร และบริการมูลค่าสูง 3) ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตรและพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ 4) ส่งเสริมและพัฒนการผลิตสินค้าเกษตรที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรมอนาคต 5) สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพและปลอดภัย 6) ส่งเสริมการท่องเที่ยววิถี



แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 – 2570

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร เน้นการรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรและความหลากหลายทางชีวภาพ และการสร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน การสร้างความมั่นคงทางอาหาร โดยส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง เหมาะสม ปลอดภัย บริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างคุ้มค่ามีประสิทธิภาพ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและลดการเผาในพื้นที่เกษตรเพื่อนำไปสู่การสร้างการเติบโตได้อย่างมีคุณภาพ บริหารจัดการสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางการเกษตรได้อย่าง



เป้าหมาย คือ ใช้ประโยชน์ทรัพยากรทางการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพ และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

การพัฒนา 5 แนวทาง คือ 1) ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคสินค้าเกษตรที่รักษาระบบนิเวศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 2) ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สารเคมีทางการเกษตรอย่างถูกต้อง เหมาะสม และมีความปลอดภัย 3) ส่งเสริมการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรอย่างเต็มประสิทธิภาพ 4) สร้างความสมดุลในการใช้ทรัพยากรทางการเกษตร 5) ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 – 2570

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตร มุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศการเกษตรที่สนับสนุนการผลิต การแปรรูป การตลาด และการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน บริหารจัดการระบบโลจิสติกส์เกษตร รวมถึงการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตรด้วยงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร รวมทั้งการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ ตลอดจนการพัฒนาและปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบให้ทันสมัยเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาภาคเกษตร

เป้าหมาย คือ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร สามารถใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐานและระบบ นิเวศการเกษตร ได้อย่างทั่วถึงและมีความสะดวก

แนวทางการพัฒนา 2 แนวทาง คือ 1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์เกษตร 2) สร้างหลักประกันเพื่อความมั่นคงทางการเกษตร ได้แก่ ส่งเสริมการทำเกษตรพันธสัญญาที่เป็นธรรม ส่งเสริมการทำประกันภัยสินค้าเกษตร ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ ส่งเสริมและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร พัฒนาระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ด้านการเกษตร ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร



แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 – 2570

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG MODEL) ด้านการเกษตร ซึ่งคณะกรรมการชุดดังกล่าวจะกำหนดแนวทาง มาตรการและกลไกการดำเนินงานร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG ปี 2564 - 2570 ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตรตลอดจนวางระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

“สำหรับการขับเคลื่อนภาคการเกษตรด้วย BCG MODEL มีเป้าหมายเพื่อปรับเปลี่ยนระบบการเกษตร ของประเทศไทยสู่ 3 สูงคือ ประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง รายได้สูง ด้วยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมผสมผสาน ภูมิปัญญา ยกระดับผลผลิตเกษตรสู่มาตรฐานสูง ครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพ โภชนาการ ความปลอดภัย และ ระบบการผลิตที่ยั่งยืน ให้การทำเกษตรเป็นอาชีพที่สร้างรายได้สูง มีผลผลิตสินค้าเกษตรพรีเมียม สินค้า เชิงนวัตกรรมที่หลากหลายกำหนดราคาขายได้ตามคุณภาพของผลผลิตเกษตร อันจะส่งผลให้ GDP ภาคเกษตร เติบโตอย่างสมดุลและมีเสถียรภาพ รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น เกิดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรการเกษตรอย่าง สมดุลและยั่งยืน”



แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 – 2570

1. อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรทางเกษตรทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน - อนุรักษ์ ป่าไม้ ดิน และน้ำ สิ่งแวดล้อม และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรชีวภาพอย่างสมดุล - ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจควบคู่กับ สิ่งแวดล้อม - สร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน - สร้างการรับรู้และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน

2. ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่ การผลิตสินค้าเกษตร และบริการมูลค่าสูง

- นำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- ส่งเสริมการผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐานและปลอดภัยเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ - บูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในการนำผลผลิตทางการเกษตร - มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าเพิ่มสูงส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชน



แผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 – 2570

3. พัฒนาเกษตรกรมืออาชีพและเสริมสร้างความเชี่ยวชาญของบุคลากรภาครัฐ - เพิ่มขีดความสามารถให้แก่เกษตรกร (Smart Farmer) เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่และ ผู้ประกอบการทางการเกษตรสมัยใหม่ - เพิ่มขีดความสามารถให้แก่บุคลากรภาครัฐ (Smart Officer) - เผยแพร่องค์ความรู้ BCG

4. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก - การสนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้เกิดเศรษฐกิจสีเขียว - สนับสนุนแหล่งเงินทุน พัฒนากฎหมายที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยทางการเกษตร - ส่งเสริมการตลาดเชิงรุก - ระบบโลจิสติกส์การเกษตร



เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 – 2570

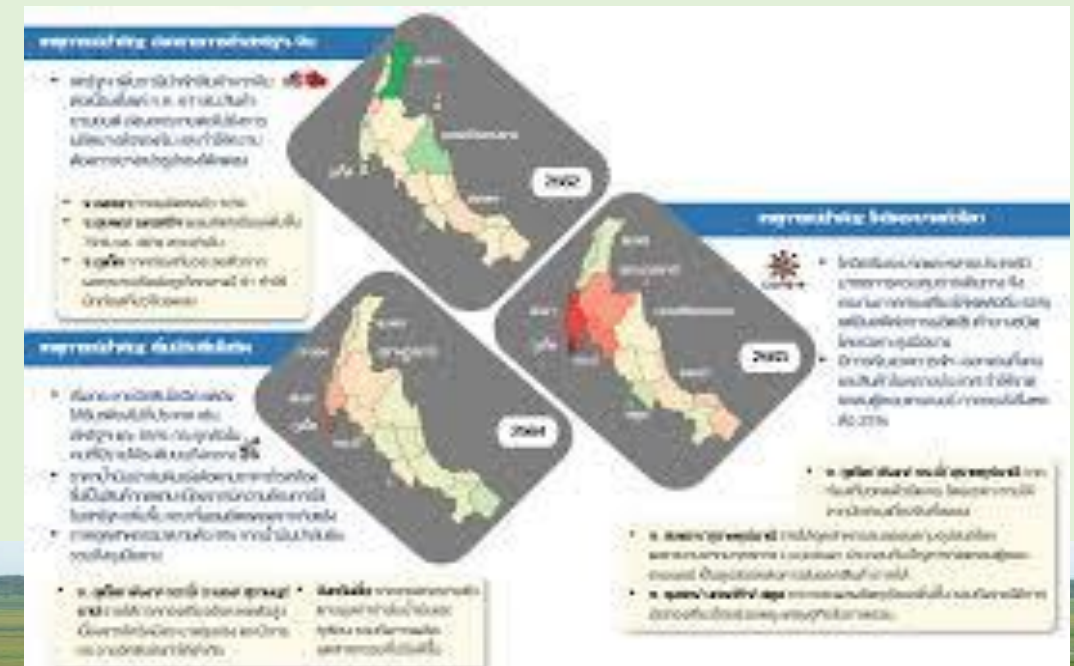
ภาคใต้มีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับภาคและประเทศจากการท่องเที่ยว ทั้งแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียง และแหล่งท่องเที่ยวทางบกที่มีศักยภาพสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างกันได้ และเป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจสำคัญของภาค โดยเฉพาะยางพาราและปาล์มน้ำมันมีความได้เปรียบด้านสภาพที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่สามารถเชื่อมโยงการพัฒนากับพื้นที่ภาคอื่นๆ ของประเทศ รวมทั้งภูมิภาคเอเชียใต้และโดยเฉพาะด้านพรมแดนที่มีมูลค่าการค้าสูงสุดของประเทศ

เป้าหมายการพัฒนาภาคมุ่งสู่การเป็น **“แหล่งท่องเที่ยวและบริการที่มีคุณภาพ แหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาค”** มีแนวทางการพัฒนา 6 แนวทาง คือ



เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาค พ.ศ. 2566 – 2570

- 1) พัฒนาและยกระดับการท่องเที่ยวและบริการและธุรกิจต่อเนื่องด้านการท่องเที่ยวสู่การท่องเที่ยวและบริการที่มีมาตรฐานและมีมูลค่าสูง
- 2) พัฒนาและยกระดับอุตสาหกรรมการแปรรูปสินค้าเกษตรด้วยนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
- 3) ส่งเสริมการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและปศุสัตว์หลักของภาค
- 4) อนุรักษ์ ป่าไม้ และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน
- 5) พัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนและด่านพรมแดน รวมทั้งพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ให้เป็นประตูการค้าการลงทุนและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ของภาค
- 6) เสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี



เป้าหมายแผนพัฒนาจังหวัดสงขลา



ทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสงขลาในอนาคต

อดีต



แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสงขลา พ.ศ. 2566 - 2570 ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2570 ได้ผ่านความเห็นชอบจาก คณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสงขลา เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2568 โดยกำหนดเป้าหมายการพัฒนา คือ “เกษตรสมัยใหม่ สร้างมูลค่าสูง เกษตรกรมีรายได้ ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” ซึ่งมีประเด็นการพัฒนา 4 ประเด็น ได้แก่

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งสู่ผู้ประกอบการเกษตรแห่งอนาคต

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรให้มีผลิตภาพและบริการมูลค่าสูงให้สามารถแข่งขันได้

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรให้มีความยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตรให้ทันสมัย



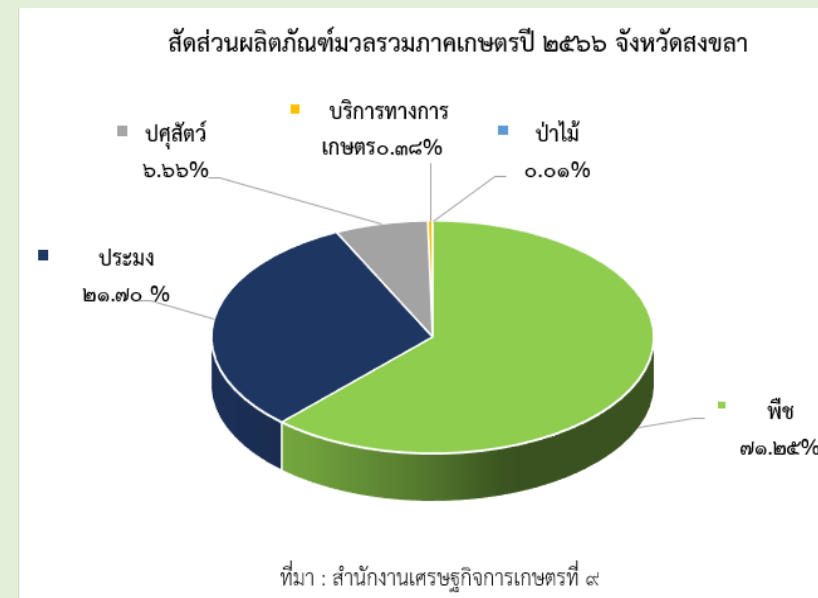
การพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสงขลาในปัจจุบัน

เป้าหมาย “เกษตรสมัยใหม่ สร้างมูลค่าสูง เกษตรกรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน”

ประเด็นการพัฒนา

ยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็งสู่ผู้ประกอบการเกษตรในอนาคต ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรให้มีผลิตภาพและบริการมูลค่าสูงให้สามารถแข่งขันได้ เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรให้มีความยั่งยืน พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเกษตรให้ทันสมัย

ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปีของจังหวัดสงขลาปี 2566 มีมูลค่าเท่ากับ 251,480 ล้านบาท ประกอบด้วยภาคเกษตรมูลค่า 31,107 ล้านบาท และนอกภาคเกษตรมูลค่า 220,373 ล้านบาท โครงสร้างการผลิตทางการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดสงขลา ในปี 2568 ได้แก่ สาขาพืช ซึ่งมีสัดส่วนถึงร้อยละ 71.25 ของผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร หรือ GPP ภาคเกษตร รองลงมา คือ สาขาประมง สาขาปศุสัตว์ สาขาบริการทางการเกษตรและสาขाप่าไม้ คิดเป็นร้อยละ 21.70 6.66 0.38 และ 0.01 ตามลำดับ



ทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสงขลาในอนาคต

เทคโนโลยีและนวัตกรรม

- เกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming): ใช้ IoT, AI, ระบบเซนเซอร์เพื่อควบคุมการและจัดการอย่างแม่นยำ
- โดรนเพื่อการเกษตร: ใช้ในการสำรวจพื้นที่, พ่นสารเคมี, และให้ปุ๋ยได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
- เทคโนโลยีชีวภาพ: การตัดแต่งพันธุกรรมพืชและสัตว์ เพื่อเพิ่มผลผลิตและคุณค่าทางอาหาร
- ระบบฟาร์มแนวตั้ง (Vertical Farming): ผลิตพืชในพื้นที่จำกัดและควบคุมสภาพแวดล้อมได้ดีขึ้น



การพัฒนาสินค้าและการตลาด

- การเกษตรมูลค่าสูง: เน้นการผลิตสินค้าที่มีคุณภาพสูง ปลอดภัย และมีมูลค่าสูงเพื่อเพิ่มรายได้เกษตรกร
- การแปรรูปผลิตภัณฑ์: เพิ่มมูลค่าของผลผลิตทางการเกษตรให้หลากหลายและตรงความต้องการตลาด
- การสร้างเครือข่ายตลาด: เชื่อมโยงตลาดทั้งในและต่างประเทศเพื่อให้เกษตรกรมีช่องทางการจำหน่ายที่มี



การพัฒนาบุคลากรและโครงสร้างพื้นฐาน

- เกษตรกรรุ่นใหม่ (YSF): สนับสนุนด้านความรู้ ทักษะ เทคโนโลยี เงินทุน และการสร้างเครือข่าย ในการขับเคลื่อนภาคเกษตร
- การสร้างปัญญาให้เกษตรกร: ส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงและประยุกต์ใช้ข้อมูลและความรู้เพื่อแก้ปัญหาและปรับตัว
- การส่งเสริมการมีส่วนร่วม: สร้างกระบวนการเรียนรู้และมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการพัฒนาภาคการเกษตร



ทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสงขลาในอนาคต

เป้าหมายหลัก

- ยกระดับรายได้เกษตรกร:
- ให้เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคงและมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- การผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม:
- บริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตรอย่างยั่งยืน
- ความมั่นคงทางอาหาร:
- สร้างระบบอาหารที่เพียงพอและยั่งยืนสำหรับประเทศ



15 นโยบายสำคัญ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ปีงบประมาณ 2566



“AgTech” เปลี่ยนอนาคต “การเกษตร” ไทย

การเกษตรดิจิทัล

เกษตรดิจิทัล เป็นการใช้ประโยชน์จากการเก็บข้อมูลด้านการเกษตรต่างๆ ทั้ง สภาพดิน สภาพน้ำ อุณหภูมิ ความชื้น ปริมาณแสง พื้นที่เพาะปลูก สถานการณ์เจริญเติบโต ฯลฯ ซึ่งจะทำให้เข้าใจถึงปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ ช่วยหาแนวทางการทำการเกษตรที่เหมาะสม แม่นยำและมีประสิทธิภาพสูงสุดให้กับเกษตรกร



เครื่องจักรกลเกษตร หุ่นยนต์ โดรนและระบบอัตโนมัติ

แม้ความต้องการผลผลิตด้านการเกษตรจะเป็นที่ต้องการเพิ่มขึ้นตามจำนวนประชากรโลก แต่ในทางกลับกันจำนวนเกษตรกรปัจจุบันกลับลดน้อยลงเข้าไปทุกที นวัตกรรมเครื่องจักรกลเกษตร หุ่นยนต์ โดรน และระบบอัตโนมัติต่างๆ จึงมีบทบาทที่สำคัญ เพื่อช่วยให้เกษตรกรประหยัดเวลา ประหยัดแรงงาน แต่ยังคงสร้างผลผลิตได้



“AgTech” เปลี่ยนอนาคต “การเกษตร” ไทย

เทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร

เทคโนโลยีชีวภาพทางการเกษตร เป็นการประยุกต์ศาสตร์ความรู้ที่หลากหลาย ทั้งชีววิทยา เคมี และองค์ความรู้ด้านการเกษตร เพื่อพัฒนาจุลินทรีย์ที่การใช้งานทางการเกษตร การดัดแปลงยีน ปรับปรุงพืชหรือสัตว์ ให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ ธุรกิจ และแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร

เทคโนโลยีชีวภาพถูกเริ่มนำมาใช้อย่างแพร่หลายในวงการเกษตร เช่น การใช้ประโยชน์จากจุลินทรีย์ในดิน เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเติบโตและทนต่อสภาวะแล้ง ทนทานต่อวัชพืช ลดการใช้ปุ๋ยและยาฆ่าแมลง หรือแม้แต่การปรับปรุงพันธุ์สัตว์ให้ทนทานต่อโรคระบาด



“AgTech” เปลี่ยนอนาคต “การเกษตร” ไทย

การจัดการฟาร์มรูปแบบใหม่

ที่ผ่านมามีวิถีชีวิตของเกษตรกรแขวนไว้บนความเสี่ยง ทุกอย่างขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ซึ่งยากที่จะควบคุม จนเกิดเป็นปัญหาผลผลิตที่ไม่แน่นอน จึงเกิดเป็นเทรนด์การจัดการฟาร์มรูปแบบใหม่ๆ ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิต ควบคุมปัจจัยการเติบโตของพืชและสัตว์ และช่วยให้เกษตรกรไม่ต้องกังวลเรื่องความเสียหายของผลิตผล ได้แก่ การทำโรงงานปลูกพืชระบบปิด (Plant Factory) ที่ควบคุมสภาพแวดล้อมได้ ทั้งการให้น้ำ ให้แสง อาหาร ปุ๋ย อุณหภูมิ และความชื้นที่เหมาะสม ซึ่งช่วยให้พืชเจริญเติบโตได้ดี ปลูกพืชนอกฤดูกาลได้

การทำเกษตรแนวตั้ง (Vertical Farm)



“AgTech” เปลี่ยนอนาคต “การเกษตร” ไทย

การจัดการหลังการเก็บเกี่ยวและขนส่ง

ประเด็นที่ท้าทายให้กับเกษตรกรไทย นั่นคือ การเป็นประเทศเมืองร้อน ซึ่งส่งผลให้สินค้าเกษตรต่างๆ มีผิวเปลือกบาง ง่ายต่อการเน่าเสีย จนทำให้เกษตรกรขายผลผลิตได้ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย การพัฒนานวัตกรรมบรรจุภัณฑ์ที่ยืดอายุและเก็บรักษาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม กระบวนการยืดอายุแบบไม่ใช้สารเคมี รวมถึงระบบการตรวจสอบคุณภาพผลผลิตที่สะดวกแม่นยำ ไม่ทำลายผลผลิต และนวัตกรรมที่ใช้ในการขนส่งได้รวดเร็วหลังเก็บเกี่ยว เช่น ตู้คอนเทนเนอร์ควบคุมบรรยากาศด้วยไอโซน ซึ่งช่วยยืดอายุผลไม้กลุ่มเบอร์รี่ ทำให้เกษตรกรสามารถเปลี่ยนการขนส่งผ่านทางเรือแทนเครื่องบิน หรือการพัฒนาสารเคลือบผิวชนิดใหม่ โดยฝีมือสตาร์ทอัพ AgTech ไทย



“AgTech” เปลี่ยนอนาคต “การเกษตร” ไทย

บริการทางธุรกิจเกษตร

ด้วยโครงสร้างอุตสาหกรรมการเกษตรที่ส่วนมากเป็นการทำการเกษตรขนาดปานกลางถึงเล็ก ทำให้เกษตรกรไม่สามารถลงทุนซื้อตัวนวัตกรรมมาเป็นของตัวเองได้ จึงเกิดเป็นเทรนด์บริการทางธุรกิจเกษตรที่ให้เกษตรกรสามารถเช่ายึมนวัตกรรมด้านการเกษตรได้ในที่จับต้องได้ เช่น ระบบจองโดรนพ่นปุ๋ย พ่นยาฆ่าแมลง ระบบจองเครื่องจักรการเกษตร รวมถึงบริการแพลตฟอร์มขายผลผลิตการเกษตรออนไลน์ ช่วยให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงผู้บริโภคโดยไม่ต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง แก้ปัญหาการกดราคาผลผลิต และช่วยเชื่อมโยงเกษตรกร กับผู้บริโภค โรงงานอุตสาหกรรม หรือร้านอาหาร และให้พวกเขาสามารถค้าขายได้อย่างต่อเนื่อง



ขอบคุณ
ครับ

Q&A

